Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 11ης Δεκεμβρίου 2015*

«ΕΓΤΑΑ — Δαπάνες που αποκλείονται από τη χρηματοδότηση — Αγροτική ανάπτυξη — Εφάπαξ δημοσιονομική διόρθωση — Επιλεξιμότητα δαπανών για την αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού — Κατά παρέκκλιση καθεστώς για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις — Άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006»

Στην υπόθεση T-124/14,

Δημοκρατία της Φινλανδίας, εκπροσωπούμενη από τους J. Heliskoski και S. Hartikainen,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον P. Aalto, την J. Aquilina, τον P. Rossi και την T. Sevón,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της εκτελεστικής αποφάσεως 2013/763/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2013, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 338, σ. 81), καθόσον με την απόφαση αυτή αποκλείονται από τη χρηματοδότηση της Ένωσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ ορισμένες δαπάνες της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, που ανέρχονται στο ποσό των 927 827,58 ευρώ, λόγω μη τηρήσεως των κανόνων της Ένωσης,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Prek, πρόεδρο, I. Labucka και V. Kreuschitz (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: C. Heeren, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Ιουνίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διενήργησε στη Φινλανδία από τις 23 έως τις 27 Μαΐου 2011 επιτόπιο έλεγχο (έρευνα RD1/2011/805/FI) σχετικά με το μέτρο M312 «Δημιουργία και ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων».

2 Στις 9 Σεπτεμβρίου 2011, η Επιτροπή απηύθυνε στις φινλανδικές αρχές κοινοποίηση, κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 885/2006 της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1290/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών και άλλων οργανισμών και την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ (ΕΕ L 171, σ. 90), με την οποία τις ενημέρωσε για τα αποτελέσματα του επιτόπιου ελέγχου. Με την κοινοποίηση αυτή, η Επιτροπή εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους εκτιμούσε ότι οι φινλανδικές αρχές δεν είχαν τηρήσει, στο πλαίσιο της χρηματοδοτήσεως των δαπανών για την αγροτική ανάπτυξη μετά το οικονομικό έτος 2007, ορισμένες απαιτήσεις που προβλέπει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι οριζόμενες στο άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 368, σ. 15), όπως είχε τροποποιηθεί, και κάλεσε τις εν λόγω αρχές να παράσχουν διευκρινίσεις για τους όρους υπό τους οποίους έκριναν επιλέξιμες τις δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Επιπλέον, η Επιτροπή επέκρινε τις ελλείψεις που παρουσίαζε ο έλεγχος του ευλόγου χαρακτήρα του κόστους της αγοράς του μεταχειρισμένου εξοπλισμού κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού (ΕΚ) 1975/2006 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΕ L 368, σ. 74).

3 Με έγγραφο της 3ης Νοεμβρίου 2011, η Δημοκρατία της Φινλανδίας απάντησε στην Επιτροπή ότι κατά την άποψή της είχε ενεργήσει σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης και, ιδίως, το άρθρο 55 του κανονισμού 1974/2006, επειδή το άρθρο αυτό επιτρέπει στα κράτη μέλη να προσδιορίζουν τους όρους υπό τους οποίους οι δαπάνες για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρούνται επιλέξιμες. Στη Φινλανδία έγινε χρήση της δυνατότητας αυτής με τα άρθρα 23 και 35 του διατάγματος αριθ. 632/2007, το οποίο καθόριζε επίσης τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της ενισχύσεως.

4 Με έγγραφο της 16ης Ιανουαρίου 2012, η Επιτροπή κάλεσε τις φινλανδικές αρχές σε διμερή συνάντηση στις Βρυξέλλες (Βέλγιο), η οποία έλαβε χώρα στις 2 Φεβρουαρίου 2012. Με έγγραφο της 29ης Φεβρουαρίου 2012, η Επιτροπή απέστειλε στις φινλανδικές αρχές τα πρακτικά της συναντήσεως αυτής σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 885/2006 και ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες. Στο παράρτημα 1 του εγγράφου αυτού, η Επιτροπή, αφενός, εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους εκτιμούσε ότι το διάταγμα αριθ. 632/2007 δεν πληρούσε τις απαιτήσεις που ορίζει το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 και, αφετέρου, επανέλαβε τις επικρίσεις της ως προς τις ελλείψεις που παρουσίαζε ο έλεγχος του εύλογου χαρακτήρα του κόστους της αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

5 Στις 27 Απριλίου 2012, οι φινλανδικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί των πρακτικών της συναντήσεως της 2ας Φεβρουαρίου 2012 και την απάντησή τους στο αίτημα παροχής πληροφοριών.

6 Στις 13 Μαΐου 2013, η Επιτροπή απηύθυνε στις φινλανδικές αρχές την από 6 Μαΐου 2013 επίσημη κοινοποίηση κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, και του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 885/2006, σχετικά με δημοσιονομική διόρθωση συνολικού ποσού 927 827,58 ευρώ για το χρονικό διάστημα από την 9η Σεπτεμβρίου 2009 έως την 15η Οκτωβρίου

2012. Η Επιτροπή εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους εκτιμούσε ότι οι φινλανδικές αρχές δεν είχαν τηρήσει, όσον αφορά τις ενισχύσεις για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, τις απαιτήσεις του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 και του άρθρου 26, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1975/2006.

7 Στις 19 Ιουνίου 2013, η Δημοκρατία της Φινλανδίας υπέβαλε στο όργανο συμβιβασμού αίτηση συμβιβασμού δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 885/2006. Με έγγραφο της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, το εν λόγω όργανο της γνωστοποίησε ότι η ως άνω αίτηση δεν θα εξεταζόταν, επειδή το ποσό της δημοσιονομικής διορθώσεως ήταν μικρότερο του ενός εκατομμυρίου ευρώ.

8 Η Επιτροπή επισήμανε στο σημείο 17.1 της από 18 Νοεμβρίου 2013 συνοπτικής εκθέσεως ότι, αφενός, όσον αφορά την επιλεξιμότητα των ενισχύσεων για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, η πρακτική των φινλανδικών αρχών δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006, επειδή η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν είχε προσδιορίσει και δεόντως αιτιολογήσει τις ειδικές περιπτώσεις όπου ήταν δυνατόν κατ' εξαίρεση να χρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΑΑ μεταχειρισμένος εξοπλισμός. Αντιθέτως, οι σχετικές διατάξεις του διατάγματος αριθ. 632/2007 προβλέπουν γενική δυνατότητα επενδύσεων σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό και την κατά περίπτωση εκτίμηση της επιλεξιμότητας βάσει του ασαφούς κριτηρίου της «ευνοϊκότερης από συνολικής οικονομικής απόψεως» επιλογής. Αφετέρου, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ο έλεγχος του εύλογου χαρακτήρα του κόστους που είχε η χρηματοδότηση μεταχειρισμένου εξοπλισμού παρουσίαζε ελλείψεις και δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 26, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1975/2006. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έπρεπε να επιβληθεί δημοσιονομική διόρθωση ποσοστού 100 % όσον αφορά τις ενισχύσεις για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, η οποία αντιστοιχούσε σε ποσό 927 827,58 ευρώ. Όσον αφορά τον ελλιπή έλεγχο του εύλογου χαρακτήρα του κόστους που είχε η χρηματοδότηση μεταχειρισμένου εξοπλισμού, η Επιτροπή πρότεινε δημοσιονομική διόρθωση 10 %, η οποία αντιστοιχούσε σε ποσό 14 208,31 ευρώ, το οποίο όμως θα απορροφούσε πλήρως η πρώτη δημοσιονομική διόρθωση.

9 Στις 12 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση 2013/763/ΕΕ, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 338, σ. 81, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στη Δημοκρατία της Φινλανδίας στις 13 Δεκεμβρίου 2013 με στοιχεία C (2013) 8743.

10 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή, παραπέμποντας στη «συνοπτικ[ή] έκθεσ[η] [της 18ης Νοεμβρίου 2013]» (αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλομένης αποφάσεως), απέκλεισε ως μη επιλέξιμες για τα οικονομικά έτη από το 2009 έως το 2012 δαπάνες που δηλώθηκαν από τη Δημοκρατία της Φινλανδίας για την αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού στο πλαίσιο του μέτρου με τίτλο «Αγροτική ανάπτυξη ΕΓΤΑΑ Άξονες 1 + 3 — Μέτρα με προσανατολισμό τις επενδύσεις (2007-2013)». Η δημοσιονομική διόρθωση συνολικού ποσού 927 827,58 ευρώ χαρακτηρίζεται εκεί ως «εφάπαξ» καθόσον δικαιολογείται από τη «[μ]η τήρηση του άρθρου 55 του κανονισμού […] 1974/2006». Καθόσον η εν λόγω δημοσιονομική διόρθωση στηρίζεται στις «[ε]λλείψεις στον έλεγχο του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών», χαρακτηρίζεται ως «κατ' αποκοπήν» διόρθωση ποσοστού 10 %, που αντιστοιχεί μεν σε ποσό 14 208,31 ευρώ, αλλά δεν έχει «[δ]ημοσιονομικές επιπτώσεις» (βλ. άρθρο 1 σε συνδυασμό με το παράρτημα της προσβαλλομένης αποφάσεως, σ. 98 και 99).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Φεβρουαρίου 2014, η Δημοκρατία της Φινλανδίας άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

12 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

13 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 12ης Ιουνίου 2015.

14 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, καθόσον η Επιτροπή της ζητεί να επιστρέψει χρηματοδότηση ποσού 927 827,58 ευρώ·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

15 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Φινλανδίας στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του αντικειμένου της διαφοράς

16 Προς στήριξη της προσφυγής της η Δημοκρατία της Φινλανδίας προβάλλει, κατ' ουσίαν, έναν και μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006.

17 Διευκρινίζεται συναφώς ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας δήλωσε ρητώς με το υπόμνημα απαντήσεως ότι η προσφυγή της αφορά μόνο την εφάπαξ δημοσιονομική διόρθωση που επιβάλλεται με την προσβαλλόμενη απόφαση. Αυτό επιβεβαιώνεται από τον λόγο ακυρώσεως που προβλήθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται αποκλειστικά αναφορά στο άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006, και όχι στο άρθρο 26, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1975/2006 στο οποίο στηρίζεται η κατ' αποκοπήν δημοσιονομική διόρθωση. Ως εκ τούτου, το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς περιορίζεται στο ζήτημα αν η Επιτροπή ορθώς εφάρμοσε το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 προς θεμελίωση της εν λόγω εφάπαξ δημοσιονομικής διορθώσεως.

18 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη τη σχέση μεταξύ του πρώτου εδαφίου, στοιχείο β', του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 (στο εξής: πρώτο εδάφιο) και του δεύτερου εδαφίου της ίδιας διατάξεως (στο εξής: δεύτερο εδάφιο). Η διάταξη αυτή παρέχει στα κράτη μέλη ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για την επιλεξιμότητα του μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού, δεδομένου ότι το δεύτερο εδάφιο δεν καθορίζει κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί αν η ενίσχυση για την αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού είναι «δεόντως αιτιολογημένη». Ο εν λόγω κανονισμός εξάλλου δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να προσδιορίζουν επακριβώς κάθε συγκεκριμένη περίπτωση όπου η αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού είναι επιλέξιμη. Επιπλέον, το άρθρο 71, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της

20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277, σ. 1), ορίζει ρητώς ότι οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο. Συνεπώς, απόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν πιο συγκεκριμένα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιπτώσεων όπου είναι δεόντως αιτιολογημένη η ενίσχυση της αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Κατά τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, οι έννοιες «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» και «προϋποθέσεις επιλεξιμότητας» συνδέονται στενά και, επομένως, δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστούν ανεξάρτητα η μια από την άλλη. Επομένως, για να είναι δεόντως αιτιολογημένη η χορήγηση της ενισχύσεως για την αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού, αρκεί να πληρούνται οι προϋποθέσεις που έχει ορίσει το κράτος μέλος.

19 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι το πρώτο εδάφιο θεσπίζει γενικό κανόνα κατά τον οποίο οι επιλέξιμες δαπάνες για επενδύσεις χρηματοδοτούμενες από το ΕΓΤΑΑ περιορίζονται στην αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση καινούργιου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού. Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, μόνο κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο και σε «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» μπορεί να θεωρηθεί ως επιλέξιμη δαπάνη η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τον λόγο αυτόν, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσδιορίσουν συγκεκριμένα, ορίζοντάς τες εκ των προτέρων, τις ελάχιστες «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» όπου είναι δυνατή η χορήγηση ενισχύσεως. Μόνο αυτή η προσέγγιση συνάδει, αφενός, με τον σκοπό των κοινοτικών ενισχύσεων για γεωργικές επενδύσεις, όπως διατυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005, ήτοι τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεών τους μέσω καλύτερης χρήσεως των συντελεστών παραγωγής, ιδίως με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών, και, αφετέρου, με τους σκοπούς των ενισχύσεων που χορηγούνται από το ΕΓΤΑΑ, όπως διατυπώνονται στην αιτιολογική σκέψη 23 του ίδιου κανονισμού, ήτοι την ενθάρρυνση των βελτιώσεων στη μεταποίηση και εμπορία των πρωτογενών γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων. Ο περιορισμός που επιβάλλεται στις ενισχύσεις για μεταχειρισμένο εξοπλισμό συνάδει επίσης με τον σκοπό που ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1698/2005, ήτοι τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και της δασοκομίας μέσω της παροχής στήριξης για αναδιάρθρωση, ανάπτυξη και καινοτομία (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 46 του εν λόγω κανονισμού). Κατά κανόνα, η επίτευξη των σκοπών αυτών μπορεί να γίνει μόνο με την πραγματοποίηση επενδύσεων σε καινούργιο εξοπλισμό.

20 Κατά την Επιτροπή, η υποστηριζόμενη από τη Δημοκρατία της Φινλανδίας ερμηνεία του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 προσκρούει τόσο στη δομή του, που περιλαμβάνει τη διατύπωση γενικού κανόνα και παρεκκλίσεως, όσο και στην «ιεραρχική σχέση» μεταξύ του ως άνω κανόνα και της παρεκκλίσεως αυτής. Από το γράμμα του ως άνω άρθρου προκύπτει ότι η ενίσχυση για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού αποτελεί παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα που αφορά την αγορά καινούργιου εξοπλισμού για την οποία δεν απαιτείται ειδική αιτιολόγηση. Ακριβώς λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ενισχύσεως αυτής, τα κράτη μέλη δύνανται να χρηματοδοτούν την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού μόνο σε «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις», ήτοι καταβάλλοντας επιπλέον προσπάθεια για τον ορισμό και την αιτιολόγηση. Η ερμηνεία όμως που υποστηρίζει η Δημοκρατία της Φινλανδίας διευρύνει τόσο το πεδίο εφαρμογής της παρεκκλίσεως ώστε αυτή να μετατρέπεται σε γενικό κανόνα. Ως προς το σημείο αυτό, η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν μπορεί να επικαλείται διακριτική ευχέρεια, δεδομένου ότι το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» πρέπει να ερμηνεύεται ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη και αυτά έχουν την υποχρέωση να μην υπερβαίνουν τα όρια που σαφώς έχουν καθοριστεί από τον κανονισμό 1974/2006. Η εφαρμογή της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 προϋποθέτει συνεπώς ότι το κράτος μέλος έχει προσηκόντως ορίσει εκ των προτέρων «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις», δηλαδή περιορισμένο αριθμό επακριβώς καθορισμένων περιπτώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης το επιχείρημα ότι τα κριτήρια των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» και των «όρ[ων] υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη» είναι αλληλένδετα και πρέπει να εφαρμόζονται από κοινού. Η Επιτροπή συνάγει από τα ανωτέρω ότι η φινλανδική κανονιστική

ρύθμιση δεν ορίζει τις σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» όπου επιτρέπεται κατά παρέκκλιση η χορήγηση ενισχύσεως για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

21 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επικεντρώσει την εξέτασή του στο βάσιμο της ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 την οποία δέχθηκε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση σε συνδυασμό με τη συνοπτική έκθεση. Ειδικότερα, οι διάδικοι ερίζουν κυρίως ως προς την ερμηνεία του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου και ως προς τη σχέση μεταξύ των εδαφίων αυτών. Το ως άνω άρθρο ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Στην περίπτωση επενδύσεων, οι επιλέξιμες δαπάνες περιορίζονται:

[…]

β) στην αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου […]·

[…]

Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο β′ του πρώτου εδαφίου, και μόνο για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις […], τα κράτη μέλη δύνανται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να προσδιορίζουν τους όρους υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.»

22 Κατά την Επιτροπή, το πρώτο εδάφιο προβλέπει τον γενικό κανόνα ότι οι «επιλέξιμες δαπάνες» για τις χρηματοδοτούμενες από το ΕΓΤΑΑ επενδύσεις «περιορίζονται […] στην αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού». Δυνάμει του δεύτερου εδαφίου, μόνο «[κ]ατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο», δηλαδή από τον εν λόγω γενικό κανόνα, «και μόνο για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» «τα κράτη μέλη δύνανται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να προσδιορίζουν τους όρους υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη». Για την εφαρμογή της εν λόγω παρεκκλίσεως, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσδιορίσουν συγκεκριμένα στην εσωτερική τους νομοθεσία, ορίζοντάς τες εκ των προτέρων, τις «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» όπου είναι δυνατή, κατ’ εξαίρεση, η χορήγηση ενισχύσεως για επενδύσεις σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό.

23 Αντιθέτως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, μολονότι δεν αμφισβητεί ότι το δεύτερο εδάφιο εισάγει παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, υποστηρίζει εντούτοις, κατ’ ουσίαν, ότι η παρέκκλιση αυτή δεν πρέπει να νοείται ως εξαίρεση η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενά, αλλά ως ειδικό καθεστώς για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να θεσπίσουν, ασκώντας την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτουν, τέτοιο καθεστώς και τους επιτρέπεται να ορίσουν το περιεχόμενό του καθορίζοντας τους «όρους» επιλεξιμότητας των δαπανών για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Οι όροι αυτοί «συνδέονται στενά» με τις «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» τις οποίες το κράτος μέλος μπορεί, ελλείψει ορισμού στο δίκαιο της Ένωσης, να προσδιορίσει ασκώντας την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει. Αρκεί η εθνική κανονιστική ρύθμιση να προβλέπει τους εν λόγω «όρους» επιλεξιμότητας και να πληρούνται αυτοί οι όροι, προκειμένου οι δαπάνες που γίνονται για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού να αποτελούν «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις».

24 Για να επιλυθούν τα τεθέντα ερμηνευτικά ζητήματα και να προσδιοριστεί το ακριβές περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 και η μεταξύ τους σχέση, πρέπει κατά πάγια νομολογία να γίνει γραμματική, τελολογική, συστηματική και ιστορική ερμηνεία τους (βλ., επ’ αυτού, αποφάσεις της 20ής Νοεμβρίου 2002, Lagardère και Canal+ κατά Επιτροπής, T-251/00,

Συλλογή, EU:T:2002:278, σκέψεις 72 έως 83, και της 6ης Οκτωβρίου 2005, Sumitomo Chemical και Sumika Fine Chemicals κατά Επιτροπής, T-22/02 και T-23/02, Συλλογή, EU:T:2005:349, σκέψεις 41 έως 60).

Επί της γραμματικής ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006

Επί του ζητήματος αν το δεύτερο εδάφιο εισάγει παρέκκλιση

25 Όσον αφορά τη γραμματική ερμηνεία, πρέπει να εξεταστεί η νομική φύση του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου καθώς και της μεταξύ τους σχέσεως. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα κείμενα του δικαίου της Ένωσης διατυπώνονται σε πολλές γλώσσες και ότι οι αποδόσεις τους στις διάφορες γλώσσες είναι όλες εξίσου αυθεντικές· η ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης απαιτεί επομένως σύγκριση των γλωσσικών αποδόσεων (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 6ης Οκτωβρίου 1982, Cilfit κ.λπ., 283/81, Συλλογή, EU:C:1982:335, σκέψη 18, και της 7ης Νοεμβρίου 2007, Γερμανία κατά Επιτροπής, T-374/04, Συλλογή, EU:T:2007:332, σκέψη 95).

26 Όπως όμως συνομολόγησαν οι διάδικοι, ιδίως κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η σύγκριση των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων δεν καθιστά δυνατή την περαιτέρω διευκρίνιση του περιεχομένου του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 και, ιδίως, της ειδικής σχέσεως μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου.

27 Ειδικότερα, η φράση «[κ]ατά παρέκκλιση» που περιέχει το δεύτερο εδάφιο μπορεί είτε να σημαίνει τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής γενικού κανόνα με την εισαγωγή χωριστού κανόνα για μία ή περισσότερες αφηρημένα οριζόμενες περιπτώσεις, για τον οποίο ισχύουν οι αρχές specialia generalibus derogant και legi speciali per generalem non derogatur, και, κατά συνέπεια, εν στενή εννοία εξαιρέσεως, είτε να αναφέρεται στην απόφαση του ιστορικού νομοθέτη να μην εφαρμόζεται ο γενικός κανόνας σε ορισμένες καταστάσεις ή ως προς ορισμένους αποδέκτες και να τους υπαγάγει σε χωριστό και ειδικό καθεστώς εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανόνα αυτού.

28 Ειδικότερα, δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι το πρώτο εδάφιο αποτελεί τον βασικό ή γενικό κανόνα και ότι το δεύτερο εδάφιο προβλέπει διαφορετική λύση για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και ότι, ως εκ τούτου, χαρακτηρίζεται σε κάθε περίπτωση ως κανόνας που εισάγει παρέκκλιση. Όπως, όμως, επισημάνθηκε στη σκέψη 27 ανωτέρω, ο χαρακτηρισμός αυτός δεν σημαίνει ότι πρόκειται κατ' ανάγκην για εν στενή εννοία εξαίρεση, αλλά μπορεί να αποτελεί ένδειξη για την ύπαρξη ειδικού και χωριστού καθεστώτος σε σχέση με το θεσπιζόμενο με τον βασικό ή γενικό κανόνα. Έτσι, η αγγλική λέξη «derogation», η ιταλική λέξη «deroga» και η πορτογαλική «derrogação» δεν έχουν, σε όλες τις περιπτώσεις, την ίδια έννοια με τις λέξεις «exception», «eccezione» και «exceção». Ομοίως, η γερμανική λέξη «abweichend» και η ολλανδική φράση «[i]n afwijking» σημαίνουν «διαφορετικός» ή «αποκλίνων» χωρίς να υποδεικνύουν απαραίτητα εξαίρεση. Τέλος, η ισπανική έκφραση «no obstante» σημαίνει «εντούτοις» και ενδέχεται να αφορά εν στενή εννοία εξαίρεση, χωρίς όμως αυτό να συμβαίνει κατ' ανάγκην.

29 Το ζήτημα του χαρακτηρισμού του δεύτερου εδαφίου ως εν στενή εννοία εξαιρέσεως ή ως κανόνα που εισάγει παρέκκλιση και προβλέπει τη δυνατότητα θεσπίσεως χωριστού και ειδικού καθεστώτος για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις δεν μπορεί να επιλυθεί ούτε λόγω του ότι στις περισσότερες γλωσσικές αποδόσεις οι λέξεις που αντιστοιχούν στο «κατά παρέκκλιση» χωρίζονται με τον σύνδεσμο «και» από το δεύτερο τμήμα της περιόδου το οποίο αναφέρεται με τη χρήση του επιρρήματος «μόνο» (only· exclusivamente· unicamente· alleen) στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Ειδικότερα, δεν προκύπτει από τα ανωτέρω σαφώς αν βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να προβλέψει τέτοια εν στενή εννοία εξαίρεση ή να παράσχει απλώς τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να θεσπίσουν παρεκκλίνον και ειδικό καθεστώς για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, δεδομένου ότι είναι δυνατή η ερμηνεία του συνδυασμού της φράσεως «κατά παρέκκλιση» και της φράσεως «και μόνο» και προς τις δύο κατευθύνσεις. Συνεπώς, η συνύπαρξη των

προαναφερθέντων δύο περιοριστικών στοιχείων στην ίδια περίοδο δεν παρέχει αρκούντως σαφή και συγκεκριμένη ένδειξη για το ζήτημα αν το δεύτερο εδάφιο αποτελεί εν στενή εννοία εξαίρεση ή απλό κανόνα που εισάγει παρέκκλιση και προβλέπει τη δυνατότητα θεσπίσεως χωριστού και ειδικού καθεστώτος για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

30 Κατά συνέπεια, στην υπό κρίση υπόθεση δεν εφαρμόζεται άνευ ετέρου η εμπνεόμενη από την αρχή του ρωμαϊκού δικαίου singularia non sunt extendenda νομολογία κατά την οποία οι κανόνες της Ένωσης που προβλέπουν εξαιρέσεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά, προκειμένου να διαφυλάσσεται η πρακτική αποτελεσματικότητα του γενικού κανόνα από τον οποίο αποκλίνουν (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 2001, Heininger, C-481/99, Συλλογή, EU:C:2001:684, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 13ης Δεκεμβρίου 2012, BLV Wohn- und Gewerbebau, C-395/11, Συλλογή, EU:C:2012:799, σκέψεις 40 και 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), δεδομένου ότι η στενή αυτή ερμηνεία δεν επιβάλλεται στην περίπτωση που το δεύτερο εδάφιο χαρακτηριστεί ως κανόνας που εισάγει παρέκκλιση και προβλέπει τη δυνατότητα θεσπίσεως χωριστού και ειδικού καθεστώτος για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

31 Ως εκ τούτου, από τη γραμματική ερμηνεία δεν προκύπτει αν το δεύτερο εδάφιο αποτελεί εν στενή εννοία εξαίρεση κατά τη νομολογία που εκτέθηκε στη σκέψη 30 ανωτέρω, όπως υποστηρίζει κατ' ουσίαν η Επιτροπή, αλλά μόνο ότι προβλέπει ειδικό κανόνα για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Επί της σχέσεως μεταξύ των κριτηρίων «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» και «όροι» επιλεξιμότητας

32 Όσον αφορά το ακριβές περιεχόμενο του δεύτερου εδαφίου, υπενθυμίζεται ότι οι διάδικοι ερίζουν ως προς το ζήτημα αν το εδάφιο αυτό εφαρμόζεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις τις οποίες πρέπει επιπροσθέτως το κράτος μέλος να έχει ορίσει ειδικώς και εκ των προτέρων στην εσωτερική του νομοθεσία ή έχει ευρύτερο περιεχόμενο και καλύπτει, κατ' αρχήν, όλες τις περιπτώσεις όπου κατά την εκτίμηση των αρμόδιων εθνικών αρχών πληρούνται οι «όροι» επιλεξιμότητας που προβλέπει η εσωτερική νομοθεσία, οπότε οι όροι αυτοί αποτελούν αφ' εαυτών «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις», στην περίπτωση που οι εν λόγω αρχές αποφασίζουν να τους εφαρμόσουν και αιτιολογούν την εφαρμογή τους σύμφωνα με τους σκοπούς που επιδιώκουν οι οικείοι κανόνες.

33 Επισημαίνεται συναφώς ότι, κατ' αρχάς, σύμφωνα με το σαφές, ανεξαρτήτως γλωσσικής αποδόσεως, γράμμα του δεύτερου εδαφίου, τα κράτη μέλη έχουν εξουσία εκτιμήσεως για τη θέσπιση και την εφαρμογή ειδικού και χωριστού καθεστώτος για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθόσον προς τον σκοπό αυτόν «δύνανται […] να προσδιορίζουν τους όρους υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη». Ομοίως, δεν αμφισβητείται ότι το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» δεν ορίζεται από το δίκαιο της Ένωσης και ότι, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη έχουν εξουσία εκτιμήσεως —εκτός από τον καθορισμό των «όρων» επιλεξιμότητας— και για τον προσδιορισμό των περιπτώσεων αυτών.

34 Εν συνεχεία, είναι βεβαίως αληθές ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να προσδώσει ίδια και διακριτή σημασία, αφενός, στο κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» και, αφετέρου, στο κριτήριο των «όρων» επιλεξιμότητας. Η διαπίστωση αυτή όμως δεν αρκεί αυτή και μόνη για να δικαιολογήσει την εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνεία του κριτηρίου των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]», ήτοι ότι είναι αναγκαία η εκ μέρους του κράτους μέλους θέσπιση κανονιστικής ρυθμίσεως γενικής ισχύος η οποία να ορίζει εκ των προτέρων τις συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου η αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη. Αντιθέτως, λαμβανομένης υπόψη της δομής του δεύτερου εδαφίου, το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» συνδέεται άμεσα με την παρεχόμενη εξουσιοδότηση προς τα κράτη μέλη και την εξουσία εκτιμήσεως των κρατών μελών («δύνανται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να προσδιορίζουν») για τη θέσπιση και την εφαρμογή χωριστού και ειδικού καθεστώτος

για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Ως προς το σημείο αυτό δεν έχει κατά τα λοιπά σημασία ότι μεταξύ άλλων στην απόδοση του δευτέρου εδαφίου στη δανική («I behørigt begrundede tilfælde») και την πορτογαλική («Em casos devidamente fundamentados») το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» διαλαμβάνεται στην αρχή του δευτέρου εδαφίου.

35 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» απλώς χαρακτηρίζει τον τρόπο με τον οποίο το κράτος μέλος πρέπει να ασκήσει την εξουσία εκτιμήσεως που έχει δυνάμει του δευτέρου εδαφίου και, κυρίως, να αιτιολογήσει την άσκησή της. Επομένως, το κράτος μέλος, εφόσον κρίνει σκόπιμη τη χρήση της εξουσιοδοτήσεως που του παρέχεται και την άσκηση της εν λόγω εξουσίας εκτιμήσεως, υποχρεούται είτε στο πλαίσιο αποφάσεως με την οποία θεσπίζονται κανόνες γενικής ισχύος είτε στο πλαίσιο αποφάσεως επί συγκεκριμένης περιπτώσεως αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού να προβάλλει κατάλληλη αιτιολογία για την απόφασή του προκειμένου να πληρούται το εν λόγω κριτήριο και να παρέχεται στην Επιτροπή η δυνατότητα σχετικού ελέγχου. Διαπιστώνεται ότι η προσέγγιση αυτή ισχύει για το σύνολο των γλωσσικών αποδόσεων του δεύτερου εδαφίου και ότι αυτή αρκεί για τη διασφάλιση της δυνατότητας της Επιτροπής να ελέγξει επαρκώς εκ των υστέρων την εκ μέρους του κράτους μέλους άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως δυνάμει του δευτέρου εδαφίου, σύμφωνα με τους σκοπούς των οικείων κανόνων της Ένωσης (βλ. επίσης σκέψεις 40 και 41 κατωτέρω).

36 Τέλος, αν ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση να θεσπίσει κανόνα ο οποίος να αντιστοιχεί στην ερμηνεία που υποστηρίζει η Επιτροπή, θα έπρεπε να είχε σαφώς ορίσει ότι τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να θεσπίσουν κανόνες γενικής ισχύος οι οποίοι να διευκρινίζουν εκ των προτέρων το σύνολο των περιπτώσεων όπου η χρηματοδότηση της αγοράς μεταχειρισμένου μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη, πράγμα που δεν ισχύει για το δεύτερο εδάφιο. Σύμφωνα όμως με την αρχή της ασφάλειας δικαίου, τα υποκείμενα δικαίου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα κράτη μέλη, δεν μπορούν να υφίστανται τις επιπτώσεις της δυσχερούς ερμηνείας ασαφούς κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία προβλέπει δυσμενείς οικονομικές συνέπειες εις βάρος τους (βλ., επ' αυτού και κατ' αναλογία, αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Sudholz, C-17/01, Συλλογή, EU:C:2004:242, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· της 7ης Ιουνίου 2005, VEMW κ.λπ., C-17/03, Συλλογή, EU:C:2005:362, σκέψη 80, και της 11ης Ιουνίου 2015, Berlington Hungary κ.λπ., C-98/14, Συλλογή, EU:C:2015:386, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

37 Υπ' αυτές τις συνθήκες, στο πλαίσιο της γραμματικής ερμηνείας πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι, κατ' ουσίαν, αφενός, το δεύτερο εδάφιο αποτελεί εξαίρεση η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενά σε σχέση με τον γενικό ή βασικό κανόνα που θεσπίζει το πρώτο εδάφιο και, αφετέρου, το κράτος μέλος οφείλει, βάσει του κριτηρίου των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]», να παράσχει εκ των προτέρων με γενικής ισχύος κανονιστική ρύθμιση συγκεκριμένη αιτιολογία η οποία να προσδιορίζει τις εν λόγω περιπτώσεις και να δικαιολογεί την εφαρμογή των διαφορετικών «όρων» επιλεξιμότητας που ορίζονται με την ίδια ρύθμιση, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο το περιεχόμενο των φερόμενων εξαιρέσεων να καθιστά κενό περιεχομένου τον γενικό κανόνα και να θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητά του.

Επί της τελολογικής ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006

38 Στο πλαίσιο της τελολογικής ερμηνείας πρέπει να ληφθεί υπόψη ο γενικός σκοπός που επιδιώκουν οι κανονισμοί 1698/2005 και 1974/2006, ήτοι τη «στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης».

39 Οι αιτιολογικές σκέψεις 21 και 23 του κανονισμού 1698/2005 εξειδικεύουν τον σκοπό αυτό αναφέροντας μεταξύ άλλων τα εξής:

«(21) Σκοπός των κοινοτικών ενισχύσεων για επενδύσεις στην εκμετάλλευση είναι να εκσυγχρονισθούν οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις και να βελτιωθούν οι οικονομικές επιδόσεις τους μέσω καλύτερης χρήσης των συντελεστών παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής

νέων τεχνολογιών και καινοτομιών, με στόχο τη στροφή προς την ποιότητα, τα βιολογικά προϊόντα και τη διαφοροποίηση εντός ή/και εκτός εκμετάλλευσης, μεταξύ άλλων και στους τομείς των μη εδώδιμων προϊόντων και των ενεργειακών καλλιεργειών […]

(23) Οι βελτιώσεις στη μεταποίηση και εμπορία των πρωτογενών γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων θα πρέπει να ενθαρρύνονται, ανάλογα με την περίπτωση, μέσω της στήριξης επενδύσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποδοτικότητας στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας, στην προώθηση της μεταποίησης της γεωργικής και δασοκομικής παραγωγής για ανανεώσιμη ενέργεια, στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, στη διάνοιξη νέων ευκαιριών εξεύρεσης αγορών για τα γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα, στο να δίνεται έμφαση στην ποιότητα, στη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος, την εργασιακή ασφάλεια, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων, ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και μέσω της κατεύθυνσης των ενισχύσεων κατά γενικό κανόνα προς τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και προς άλλες επιχειρήσεις κάτω ενός ορισμένου μεγέθους, οι οποίες είναι σε καλύτερη θέση να παρέχουν προστιθέμενη αξία στα τοπικά προϊόντα, απλουστεύοντας παράλληλα τους όρους ενίσχυσης των επενδύσεων σε σύγκριση με εκείνους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) […] 1257/1999.»

40 Συνεπώς, κύριος σκοπός του κανονισμού 1698/2005 είναι να καταστήσει δυνατή τη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), στον γεωργικό τομέα, μεταξύ άλλων, μέσω της προωθήσεως της εισαγωγής νέων τεχνολογιών και καινοτομιών. Ο σκοπός αυτός όμως δεν προϋποθέτει κατ' ανάγκην και αποκλειστικώς την επένδυση σε καινούργιο ή καινοτόμο μηχανολογικό ή άλλο εξοπλισμό όσον αφορά τις ΜΜΕ. Ομολογουμένως, η χρηματοδότηση τέτοιας επενδύσεως μπορεί να αποτελεί συμβολή στον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ, η οποία συνδέεται επίσης με την επιδίωξη του σκοπού βελτιώσεως της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθαρρύνσεως της διεύρυνσης των οικονομικών δραστηριοτήτων και της προστασίας του περιβάλλοντος με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών. Εντούτοις, στην περίπτωση των ΜΜΕ, που είναι η πλειονότητα των δραστηριοποιούμενων στον ως άνω τομέα επιχειρήσεων και αποτελούν αντικείμενο ειδικής αναφοράς στην αιτιολογική σκέψη 23, in fine, του κανονισμού 1698/2005 και οι οποίες έχουν κατά κανόνα λιγότερους οικονομικούς πόρους σε σύγκριση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι επενδύσεις σε καινούργιο εξοπλισμό μπορεί να μη συμβάλλουν πάντοτε στην επίτευξη των σκοπών αυτών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ενδέχεται η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού υψηλού μεν τεχνικού επιπέδου αλλά σε μειωμένη τιμή, ο οποίος μπορεί ενδεχομένως να είναι καλύτερου τεχνικού επιπέδου από καινούργιο εξοπλισμό, να ικανοποιεί επίσης τις ανάγκες των επιχειρήσεων αυτών και να συμβάλλει μάλιστα περισσότερο στην τεχνολογική και οικονομική ανάπτυξή τους στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου εκσυγχρονισμού του γεωργικού τομέα.

41 Υπό το πρίσμα αυτό, η παροχή εξουσιοδοτήσεως στα κράτη μέλη να προβλέπουν και να εφαρμόζουν χωριστό και ειδικό καθεστώς για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όσον αφορά την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού συνάδει πλήρως με τους σκοπούς των κανονισμών 1698/2005 και 1974/2006 και, άρα, δεν προϋποθέτει, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, περιοριστική ερμηνεία των κανόνων του εν λόγω καθεστώτος βάσει των εν λόγω σκοπών. Εντούτοις, το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» που προβλέπει το δεύτερο εδάφιο πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με τους σκοπούς αυτούς ώστε, αφενός, να αποτρέπεται το ενδεχόμενο τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση της εξουσίας εκτιμήσεως δυνάμει του δεύτερου εδαφίου βάσει στοιχείων ξένων προς τους εν λόγω σκοπούς και, αφετέρου, η Επιτροπή να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο ως προς το σημείο αυτό.

42 Κατά συνέπεια, η τελολογική ερμηνεία δεν μπορεί να αναιρέσει τα πορίσματα της γραμματικής ερμηνείας του δεύτερου εδαφίου.

Επί της συστηματικής ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006

43 Επισημαίνεται ότι η συστηματική ερμηνεία, πέραν του ρυθμιστικού πλαισίου που θέτει το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006, δεν δύναται ούτε να αναιρέσει ούτε να επιβεβαιώσει τα πορίσματα της γραμματικής ερμηνείας του δεύτερου εδαφίου.

44 Από το άρθρο 71, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1698/2005 προκύπτει συναφώς ότι τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να καθορίζουν τους «κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών» στο πλαίσιο της στηρίξεως της αγροτικής αναπτύξεως από το ΕΓΤΑΑ. Μολονότι το άρθρο αυτό μπορεί να αποτελεί ένδειξη ότι τα κράτη μέλη οφείλουν κατ' αρχήν να θεσπίσουν προς τον σκοπό αυτόν κανόνες γενικής ισχύος, εντούτοις δεν προκύπτει από αυτό ότι τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν απεριόριστη εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τη θέσπιση των εν λόγω κανόνων ούτε ότι αυτοί πρέπει να έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο. Ιδίως, απόκειται στα κράτη μέλη να τηρούν τις προϋποθέσεις και τα όρια που θέτουν οι ισχύοντες ειδικοί σχετικοί κανόνες της Ένωσης που αποτελούν τη συγκεκριμένη νομική βάση της επίμαχης κανονιστικής δραστηριότητας. Αυτό συμβαίνει με το άρθρο 55, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1974/2006 που αποτελεί μεν lex specialis σε σχέση με το άρθρο 71, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1698/2005, αλλά αφήνει σημαντική εξουσία εκτιμήσεως στα κράτη μέλη (βλ. σκέψη 33 ανωτέρω). Ομοίως, μολονότι το άρθρο 5, παράγραφος 7, του ίδιου κανονισμού, κατά το οποίο «[τ]α κράτη μέλη μεριμνούν, ώστε οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ να συνάδουν προς τη [Συνθήκη ΛΕΕ]», σε συνδυασμό με το άρθρο 310, παράγραφος 5, ΣΛΕΕ, το άρθρο 317, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, επιβάλλει την καλόπιστη συνεργασία των εθνικών αρχών με την Επιτροπή, τηρουμένης της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχειρίσεως, για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, εντούτοις από τις γενικές αυτές υποχρεώσεις δεν μπορούν να προκύψουν χρήσιμες διευκρινίσεις για την επίμαχη ερμηνεία του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006.

45 Συνεπώς, δεν μπορεί να συναχθεί από τους ως άνω γενικούς κανόνες και αρχές πιο συγκεκριμένη ερμηνεία του δεύτερου εδαφίου και, ιδίως, των κριτηρίων των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]» και των «όρων» επιλεξιμότητας, καθώς και της μεταξύ τους σχέσεως στο πλαίσιο του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006, πέραν των πορισμάτων της γραμματικής και τελολογικής ερμηνείας που εκτέθηκαν στις σκέψεις 25 έως 42 ανωτέρω.

46 Κατά συνέπεια, οι διατάξεις αυτές δεν παρέχουν καμία πρόσθετη διευκρίνιση του νοήματος των εν λόγω κριτηρίων.

Επί της ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 υπό το πρίσμα των προγενέστερων και των μεταγενέστερων διατάξεων

47 Στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 υπό το πρίσμα των προγενέστερων διατάξεων, πρέπει να γίνει αναφορά στους ισχύοντες σχετικούς κανόνες πριν από την έναρξη ισχύος των κανονισμών 1698/2005 και 1974/2006.

48 Ως προς το σημείο αυτό ίσχυαν ο κανονισμός (ΕΚ) 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160, σ. 80), και οι κανονισμοί (ΕΚ) 445/2002 και 817/2004 της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2002 και της 29ης Απριλίου 2004, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 1257/1999 (ΕΕ L 74, σ. 1 και ΕΕ L 153, σ. 30). Σε αντίθεση προς το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006, το άρθρο 22, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', του κανονισμού 445/2002 δεν περιείχε ρητούς κανόνες σχετικά με την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού ή τις ΜΜΕ, αλλά αφορούσε μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες για «τα νέα μηχανήματα και στοιχεία εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου λογισμικού υπολογιστών». Το αυτό προέβλεπε και το άρθρο 27 του κανονισμού 817/2004.

49 Αντιθέτως, η επιλεξιμότητα των δαπανών για την αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού προβλεπόταν στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων και ειδικότερα στον κανόνα 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1685/2000 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία (ΕΕ L 193, σ. 39). Το αυτό προέβλεπε και ο κανόνας 4 του κανονισμού (ΕΚ) 448/2004 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1685/2000 ο οποίος θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών σχετικά με τις ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1145/2003 (ΕΕ L 72, σ. 66).

50 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι πριν από την έναρξη ισχύος των κανονισμών 1698/2005 και 1974/2006 η επιλεξιμότητα των δαπανών για μεταχειρισμένο εξοπλισμό αποτελούσε αντικείμενο των ρυθμίσεων για τα διαρθρωτικά ταμεία, αλλά αποκλειόταν από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1257/1999.

51 Πρέπει εξάλλου να διευκρινιστεί ότι οι κανονισμοί 1698/2005 και 1974/2006 αντικαταστάθηκαν από τον κανονισμό (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, σ. 487), και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 807/2014 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων (ΕΕ L 227, σ. 1). Με βάση την εξουσιοδότηση που προβλέπει το άρθρο 45, παράγραφος 6, του κανονισμού 1305/2013, η Επιτροπή θέσπισε το άρθρο 13, στοιχείο β', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 807/2014 κατά το οποίο «[τ]α κράτη μέλη καθορίζουν, στο πλαίσιο των οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, τους όρους υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη». Συνεπώς, σε αντίθεση με το άρθρο 55, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1974/2006, οι νέοι αυτοί κανόνες δεν προβλέπουν ούτε ειδικό καθεστώς για τις ΜΜΕ ούτε το κριτήριο των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]». Επιπλέον, όσον αφορά τους όρους επιλεξιμότητας της αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού, επιτάσσουν ρητώς την εκ μέρους των κρατών μελών θέσπιση κανόνων γενικής ισχύος στο πλαίσιο των «οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης».

52 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων διαπιστώνεται ότι δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ούτε από το ιστορικό των επίμαχων κανονιστικών ρυθμίσεων ούτε από τις μεταγενέστερες ρυθμίσεις οποιοδήποτε συμπέρασμα σχετικά με το ακριβές περιεχόμενο του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006.

53 Τέλος, ούτε οι διαφορετικοί κανόνες για τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν να επηρεάσουν την εκτίμηση αυτή, δεδομένου ότι το άρθρο 39 του κανονισμού 445/2002 διευκρινίζει ότι το άρθρο 22 του ίδιου κανονισμού είναι ειδικός κανόνας σε σχέση με τους —γενικότερους— κανόνες του κανονισμού 1685/2000, οπότε η Δημοκρατία της Φινλανδίας, σε κάθε περίπτωση, αβασίμως επικαλείται τους κανόνες αυτούς.

Συμπέρασμα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 55, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1974/2006

54 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων και ιδίως της γραμματικής ερμηνείας που εκτέθηκε στις σκέψεις 25 έως 37 ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 έχει την έννοια ότι το δεύτερο εδάφιο επιτρέπει στα κράτη μέλη, παρέχοντάς τους σχετική εξουσία εκτιμήσεως, να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν ειδικό και κατά παρέκκλιση καθεστώς για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις διευκρινίζοντας τους όρους

υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη, χωρίς να είναι αναγκαίο να ορίσουν, σαφώς και εκ των προτέρων, με κανονιστική ρύθμιση γενικής ισχύος τις περιπτώσεις όπου οι επενδύσεις αποτελούν «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις». Εντούτοις, το κριτήριο αυτό επιβάλλει στα κράτη μέλη, όταν ασκούν τη διακριτική τους ευχέρεια, είτε με απόφαση με την οποία θεσπίζονται κανόνες γενικής ισχύος είτε με απόφαση επί συγκεκριμένης περιπτώσεως, να παρέχουν αιτιολογία από την οποία να προκύπτει ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε σύμφωνα με τα κριτήρια και τους σκοπούς των κρίσιμων κανονιστικών ρυθμίσεων τόσο του οικείου κράτους μέλους όσο και της Ένωσης.

55 Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση ενέχει πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006, και πρέπει, ως εκ τούτου, να ακυρωθεί στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν η Επιτροπή υπέπεσε επίσης σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εκτίμηση του κατά πόσον η φινλανδική κανονιστική ρύθμιση συνάδει με το εν λόγω άρθρο. Ειδικότερα, αρκεί συναφώς η διευκρίνιση ότι η Επιτροπή απλώς επικρίνει το πολύ ευρύ πεδίο εφαρμογής των όρων επιλεξιμότητας της αγοράς μηχανολογικού ή άλλου εξοπλισμού, καθώς και την απουσία συγκεκριμένου και εκ των προτέρων προσδιορισμού στο διάταγμα αριθ. 632/2007 των «δεόντως αιτιολογημέν[ων] περιπτώσε[ων]», επικρίσεις οι οποίες στηρίζονται ακριβώς στην εσφαλμένη εκ μέρους της ερμηνεία του άρθρου 55, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.

Επί των δικαστικών εξόδων

56 Το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου ορίζει ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

57 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Δημοκρατίας της Φινλανδίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την εκτελεστική απόφαση 2013/763/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2013, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), καθόσον με την απόφαση αυτή αποκλείονται από τη χρηματοδότηση της Ένωσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ ορισμένες δαπάνες της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, που ανέρχονται στο ποσό των 927 827,58 ευρώ, λόγω μη τηρήσεως των κανόνων της Ένωσης.

2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Prek Labucka Kreuschitz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Δεκεμβρίου 2015.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς 1

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 4

Σκεπτικό 4

Επί του αντικειμένου της διαφοράς 4

Επί της γραμματικής ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 7

Επί του ζητήματος αν το δεύτερο εδάφιο εισάγει παρέκκλιση 7

Επί της σχέσεως μεταξύ των κριτηρίων «δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις» και «όροι» επιλεξιμότητας 8

Επί της τελολογικής ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 9

Επί της συστηματικής ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 11

Επί της ερμηνείας του άρθρου 55, παράγραφος 1, του κανονισμού 1974/2006 υπό το πρίσμα των προγενέστερων και των μεταγενέστερων διατάξεων 11

Συμπέρασμα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 55, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1974/2006 12

Επί των δικαστικών εξόδων 13